

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Skolan i samhället, humaniora och samhällsvetenskap - Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) 22.5 Högskolepoäng
22.5 ECTS credits

School and Society, Teaching Humanities or Social Sciences and Languages - Bridging Teacher Education Programme

Kurskod: HVKS01
Gäller från: HT 2017
Fastställd: 2017-06-19
Institution Institutionen för ämnesdidaktik

Huvudområde: De estetiska, humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik
Fördjupning: A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Områdesnämnden för humanvetenskap vid Stockholms universitet 2017-06-19

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen till Kompletterande pedagogisk utbildning för ämneslärarexamen eller Kombinationsprogrammet för lärare i grundskolans senare år eller gymnasiet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DEL1	Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning A	7.5
DEL2	Utbildningens historia och skolans plats i samhället	5
DEL3	Juridik och etik i skolans värld	2.5
DEL4	Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning B	7.5

Kursens innehåll

Kursen omfattar flera delkurser. Dessa orienterar sig mot flera olika kunskapsområden, men bärs upp av gemensamma frågor för lärarprofessionen, såsom skolans demokrati- och kunskapsuppdrag.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning A, 7,5 hp

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället, 5 hp

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp

Delkurs 4: Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning B, 7,5 hp

Delkurs 1: Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning A, 7,5 hp

Delkursen behandlar ämnesdidaktisk teori och historik samt forskning om undervisning och lärande som är relevant för professionen och för respektive ämne. Vidare behandlas generell läroplansteori med fokus på styrdokumentens innehåll. Aktuella styrdokument introduceras med tolkning och konkretisering i relation till undervisningskontexter och ämnesdidaktisk teori. Kopplingarna mellan styrdokumentens mål, centrala innehåll, kunskapskrav och examination tas upp. Kursen fokuserar även på centrala begrepp om och syften med bedömning. Målformuleringar och undervisningsstrategier för elevers lärande diskuteras, med särskilt fokus på att identifiera ämnesdidaktiska behov i relation till flerspråkiga elever. Vidare diskuteras och

problematiseras användningen av digitala resurser i undervisningen utifrån ämnesdidaktiska perspektiv.

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället, 5 hp

Delkursen behandlar det svenska skolväsendets historia och ger sociologiska perspektiv på relationen mellan utbildning och samhälle. Den tar upp hur utbildningshistorien påverkats av samhällsförändringar och ideologiska strider, men också av den föränderliga synen på kunskap, elever och lärarprofessionen. Skolans betydelse för att under olika perioder såväl återskapa som minska sociala ojämlikheter belyses, framförallt i relation till klass, genus och etnicitet. Dessutom behandlas skolan som en politiskt styrd organisation. Olika politiska styrmodeller presenteras och deras betydelse för den pedagogiska praktiken diskuteras. I temat utvärdering behandlas såväl utvärdering i som av skolverksamhet. Därvid läggs tonvikt bland annat på utvärdering som styrning och som uppföljning av pedagogisk verksamhet. Såväl utvärderingsmodeller som bakomliggande förutsättningar och antaganden behandlas och diskuteras. Dessutom behandlas internationella studier och jämförelser.

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp

Delkursen omfattar tre dimensioner av lärarrollens juridik: förvaltningsrätt, i synnerhet skoljuridik, samt barnrätt och yrkesetik. Skolan är ett starkt reglerat verksamhetsområde, i delkursen läggs fokus främst på den reglering som rör relationen mellan lärare och elev. Genom praktiska fallstudier ska kursdeltagarna övas i att identifiera tillämpliga rättsregler och reflektera över utfallet – såväl juridiskt som etiskt – av olika handlingsalternativ för att hantera de rättsliga dilemman som aktualiseras i fallen. Sammanfattningsvis behandlar delkursen rättsliga och yrkesetiska frågor rörande elevens status och integritet, begränsningar och möjligheter i lärarrollen samt examination och annan myndighetsutövning.

Delkurs 4: Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning B, 7,5 hp

I delkursen fördjupas ämnesdidaktiska perspektiv på undervisning och lärande i det aktuella ämnet. Relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling diskuteras och analyseras utifrån aktuella styrdokument, läroplansteori, ämnesdidaktiska teorier samt teorier om bedömning. Särskild tonvikt ligger på bedömningens formativa och summativa funktioner, samt lärarens förutsättningar att i undervisningen uppnå en bedömning och betygssättning som främjar likvärdighet och elevers lärande. I delkursen fördjupas vidare perspektiv på olika typer av kommunikation och interaktion i undervisningen, inklusive användningen av digitala verktyg, med syftet att främja alla elevers delaktighet och kunskapsutveckling. Mångkulturella och flerspråkliga dimensioner i undervisning behandlas och analyseras.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på Delkurs 1: Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning A, 7,5 hp ska studenten kunna:

- diskutera och analysera ämnesdidaktiska frågeställningar och forskning om undervisning och lärande med relevans för professionen och de aktuella ämnena,
- redogöra för och resonera kring det aktuella ämnesområdets nutida ställning utifrån styrdokument, läroplansteori och skolans olika praktiker,
- analysera och didaktiskt motivera stoff för en planering inom ett kunskapsområde utifrån relevanta styrdokument, centrala ämnesdidaktiska begrepp samt grundläggande begrepp och kunskaper om bedömning,
- identifiera och diskutera ämnesdidaktiska behov i relation till flerspråkiga elever, med uppmärksammande av språkliga dimensioner i skolans alla ämnen,
- påvisa möjligheterna och begränsningarna med digitala resurser för kunskapssökande och kunskapsbildning i olika ämnen.

För godkänt resultat på Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället, 5 hp ska studenten kunna:

- redogöra för det svenska skolsystemets framväxt, utveckling och organisering,
- kritiskt granska skolsystemets betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av sådana,
- redogöra för lärarprofessionens formering och varierande förutsättningar över tid,
- diskutera hur politisk styrning av skolan sammanhänger med pedagogisk praktik
- beskriva och diskutera internationella och nationella modeller för utvärdering av skolverksamhet.

För godkänt resultat på Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp ska studenten kunna:

- identifiera och redogöra för relevanta regler i regeringsformen kap. 1-2, förvaltningslagen, skollagen, diskrimineringslagen, europarätten och dessas inbördes sammanhang,
- redogöra för och tillämpa principen om barnets bästa ur ett rättighetsperspektiv
- redogöra för och reflektera över yrkesetiska aspekter rörande lärarens förhållningssätt till elever och föräldrar samt
- identifiera juridiska frågeställningar i praktiken förekommande situationer i sin yrkesroll och därvid kunna

värdera olika handlingsalternativ ur ett rättsligt och yrkesetiskt perspektiv.

För godkänt resultat på Delkurs 4: Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning B, 7,5 hp ska studenten kunna:

- analysera och problematisera relationen mellan undervisning, lärande och bedömning av elevers kunskapsutveckling utifrån aktuella styrdokument och ämnesdidaktisk forskning
- diskutera och analysera planering av undervisning utifrån ämnesdidaktisk forskning, läroplansteori och teorier om bedömning
- utifrån formativa och summativa syften tillämpa relevanta mål och kriterier vid bedömning av elevers kunskaper och kompetenser
- visa kännedom om former för rättssäker bedömning i enlighet med nationella styrdokument
- analysera olika typer av kommunikation och interaktion i undervisningen inklusive användningen av digitala verktyg utifrån styrdokument och aktuell ämnesdidaktisk forskning
- identifiera och analysera mångkulturella och flerspråkliga dimensioner i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier. Närvaro på seminarier är obligatorisk. Se vidare Kunskapskontroll och examination d).

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs: 1 Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning A, 7,5 hp examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga redovisningar.

Delkurs 2: Utbildningens historia och skolans plats i samhället, 5 hp examineras genom muntliga redovisningar och hemtentamen.

Delkurs 3: Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp examineras genom muntlig redovisning och salstentamen.

Delkurs 4: Ämnesdidaktik, läroplansteori betyg och bedömning B, 7,5 hp examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga redovisningar.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygsriterierna.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

b) Betygsskala

Betygsättning på hel kurs samt på Delkurs 1, Delkurs 2 och Delkurs 4 sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Delkurs 3 bedöms enligt en målrelaterad tvågradig skala:

U = Underkänd

G = Godkänd

c) Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på Delkurs 1, Delkurs 2 och Delkurs 4, G på Delkurs 3, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro om 100 %.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Kursens slutbetyg sätts genom en sammanvägning av betygen på Delkurs 1, Delkurs 2 och Delkurs 4. Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gångse avrundningsregler tillämpas.

e) Underkännande

För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen. Det läsår som kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studerande som fått betyget Fx, F eller (U på prov där tvågradig betygsskala tillämpas) på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen eller prefekt.

Studerande som fått lägst betyget E eller (G på prov där tvågradig betygsskala tillämpas) får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på skriftlig uppgift i delkurserna 1, 2 och 4 kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär används betygen D-E.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte ingå i examen tillsammans med en annan kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår i den utbildningsvetenskapliga kärnan i programmet Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) eller i Kombinationsprogrammet. Delkurserna 1 och 4 ges av Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik som också är kursansvarig institution. Delkurs 2 ges av Institutionen för pedagogik och didaktik. Delkurs 3 ges av Juridiska institutionen.

Kurslitteratur

För aktuell kurslitteratur hänvisas till institutionens webbplats på www.su.se/hsd. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.